

Κριτήριο αξιολόγησης 3

Κείμενο 1

«Ζωή – πατίνι» με τη νέα μόδα στην Ευρώπη

Είναι βέβαιο ότι η είδηση που ακολουθεί θα λυπήσει τους λάτρεις των ηλεκτρικών πατινιών, που έχουν πλέον καταλάβει τους δρόμους της Ευρώπης, και όχι μόνον. Οι δημοτικές αρχές του Μιλάνου αποφάσισαν να βάλουν οριστικό τέλος σε αυτήν τη νέα μάλιστα, δίνοντας στις εταιρείες που τα εκμεταλλεύονται προθεσμία τριών ημερών για να τα απομακρύνουν. Ειδικότερα, οι αρμόδιοι αντιδήμαρχοι για την ασφάλεια, εξέδωσαν διαταγή για να αποσυρθούν τα ηλεκτρικά πατίνια από τους δρόμους του Μιλάνου έως ότου ο δήμος καταρτίσει και δημοσιεύσει σχετικό διαγωνισμό για την ανάθεση της ενοικίασής τους, και τοποθετηθούν οι σχετικές σημάνσεις με τις οδηγίες χρήσης και τις απαγορεύσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Σήμερα στο Μιλάνο λειτουργούν επτά εταιρείες ενοικίασης ηλεκτρικών πατινιών, ενώ δεν είναι λίγοι οι ντόπιοι που, αποφασίζοντας να εξοικονομήσουν χρήματα μακροπρόθεσμα, αγόρασαν το δικό τους. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, η χρήση τους επιτρέπεται μόνο σε πεζοδρόμους και η μέγιστη ταχύτητά τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα έξι χιλιόμετρα την ώρα. Ωστόσο, οι αναβάτες τους δεν φαίνεται να το βάζουν κάτω και εφορμούν και στους δρόμους. Ήδη έχουν καταγραφεί πολλά μικροατυχήματα, αλλά και μία παράσυρση πεζού, ο οποίος κατέληξε στο νοσοκομείο με πολλαπλά κατάγματα.

Όμως, τα ηλεκτρικά πατίνια συνιστούν πανευρωπαϊκή μάλιστα, που έχει εξοργίσει πολλούς κατοίκους, εποχούμενους και πεζούς των ευρωπαϊκών μητροπόλεων.

Οι λάτρεις του μέσου, βέβαια, θεωρούν ότι πρόκειται για ένα πραγματικό άλμα στο μέλλον των μεταφορών κι έναν καταπληκτικό τρόπο για να μετακινηθείς με ταχύτητα, από το Λούβρο στον Πύργο του Άιφελ, χωρίς να παραγάγεις ατμοσφαιρική ρύπανση. Οι επικριτές του, ωστόσο, διαφωνούν, επισημαίνοντας τον διαρκώς αυξανόμενο αριθμό των τραυματισμών αλλά και των θανάτων από συγκρούσεις με ηλεκτρικά πατίνια καταγγέλλοντας ταυτόχρονα την τρομερή ενόχληση που προκαλούν σε πεζούς, ποδηλάτες και αυτοκινητιστές, οι οποίοι διεκδικούν και αυτοί μία θέση σε δρόμους και πεζοδρόμια.

Κείμενο που δημοσιεύτηκε στην ηλεκτρονική έκδοση της εφ. *Η Καθημερινή* στις 17/08/2019
[διασκευή]

Κείμενο 2

Το κείμενο που ακολουθεί είναι συνέντευξη του Ρόμπερτ Πεν, φανατικού ποδηλάτη και δημοσιογράφου, στη Lifo (09/05/2012) για το βιβλίο του «Όλα για το ποδήλατο».

Τι σας ώθησε να γράψετε αυτό το βιβλίο; Τι θέλατε να εκφράσετε μέσα από αυτό;

Η ιστορία του ποδηλάτου και ο ρόλος που έχει παίξει στον σύγχρονο κόσμο δεν έχει τύχει ανάλογης συγγραφικής αποδοχής. Είναι περίεργο. Γρηγορότερα κι εντυπωσιακότερα μέσα μεταφοράς, όπως τα αεροπλάνα, τα αυτοκίνητα και οι μηχανές, πήραν τη θέση που κατείχε

το ποδήλατο στην ανθρώπινη φαντασία, παρόλο που αυτό εφευρέθηκε πρώτο. Σήμερα είναι το πιο δημοφιλές μέσο μεταφοράς στον πλανήτη.

Αυτή η αίσθηση ελευθερίας που νιώθει κανείς όταν κατηφορίζει με το ποδήλατό του έναν λόφο μπορεί να συγκριθεί με κάποιο άλλο συναίσθημα;

Νομίζω πως αποτελεί μια μοναδική ανθρώπινη εμπειρία. Εάν έχεις κάποια στιγμή βιώσει μια τέτοια εμπειρία δέους κι ελευθερίας πάνω σε ένα ποδήλατο, εάν έχεις ταξιδέψει ποτέ από τη θλίψη στον ρυθμό δύο κινούμενων τροχών ή έχεις νιώσει την αναζωπύρωση της ελπίδας, κάνοντας πετάλι προς την κορυφή ενός λόφου με τη δροσιά του ιδρώτα στο μέτωπό σου, τότε έχουμε μοιραστεί κάτι βασικό και θεμελιώδες. Ξέρουμε ότι «όλα είναι για το ποδήλατο».

1890: Το ποδήλατο έχει γίνει το πιο χρηστικό μέσο μεταφοράς στην πόλη. 2012: Το ποδήλατο είναι το πιο χρηστικό μέσο μεταφοράς στην πόλη. Πώς το εξηγείτε αυτό;

Αυτήν τη στιγμή τα ποδήλατα είναι της μόδας, ενδεικτικό του πώς ζητήματα υγείας, μετακίνησης, περιβάλλοντος και οι τιμές των καυσίμων θέτουν το ποδήλατο και πάλι στο επίκεντρο της συνείδησης του κοινού. Το πρώτο ποδηλατικό περιοδικό, το «Velocipede Illustre», έγραφε το 1869: «Το μεταλλικό άλογο συμπληρώνει ένα κενό της μοντέρνας ζωής, είναι μία απάντηση όχι μόνο στις ανάγκες της αλλά και στις προσδοκίες της. Είναι σχεδόν σίγουρο πως ήρθε για να μείνει». Το ίδιο πράγμα μπορεί να ειπωθεί και σήμερα. Ο Άγγλος συγγραφέας της βικτωριανής εποχής Χ. Τζ. Γουέλς είπε κάποτε: «Όταν βλέπω έναν ενήλικο πάνω σ' ένα ποδήλατο, παύω ν' απελπίζομαι για το μέλλον της ανθρώπινης φυλής». Σήμερα θα ήταν γεμάτος ελπίδα.

[διασκευή]

Κείμενο 3

Το ποδήλατο

Το παιδικό ποδήλατό μου, ο άλλοτε απαστράπτων Πήγασος που απογειωνόταν μόλις τον καβάλαγα, έχει για πάντα τώρα υπογειωθεί. Κι ας λέω ψέματα, αδιάκοπα, στον εαυτό μου και σ' εκείνο, πως, κάποια μέρα θα του αλλάξω λάστιχα, απ' τη σκουριά του θα το γδύσω, θα το λαδώσω και θα το γυαλίσω κι όλο τον κόσμο μαζί του θα γυρίσω· το παιδικό ποδήλατό μου έχει για πάντα υπογειωθεί· το ξέρω και το ξέρει.

Αργύρης Χιόνης, από τη συλλογή *Στο υπόγειο*, εκδ. Νεφέλη 2004

ΘΕΜΑ Α

Σε 70-80 λέξεις να παρουσιάσετε τις δύο αντίθετες απόψεις, σύμφωνα με το Κείμενο 1, σχετικά με τη χρήση του ηλεκτρικού πατινιού στις ευρωπαϊκές πόλεις.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. Να αξιολογήσετε:

- α.** την επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα του τίτλου του Κειμένου 1 (μονάδες 5)
- β.** τη σχέση του τίτλου αυτού με το θέμα του κειμένου και τη θέση που φαίνεται να παίρνει για αυτό ο αρθρογράφος (μονάδες 10).

Μονάδες 15

B2. Ο Ρόμπερτ Πεν, απαντώντας στη δεύτερη ερώτηση (Κείμενο 2), χρησιμοποιεί το α' ενικό, το β' ενικό και το α' πληθυντικό πρόσωπο. Σε ποιους λόγους οφείλεται, κατά τη γνώμη σας, η διαφοροποίηση του προσώπου των ρημάτων στη συγκεκριμένη απάντηση;

Μονάδες 15

B3. Να συγκρίνετε τα Κείμενα 1 και 2 ως προς τον βαθμό της βεβαιότητας με την οποία εκφράζει τις απόψεις του ο ομιλητής καθενός από αυτά. Στη σύγκριση αυτή να λάβετε υπόψη το εκάστοτε επικοινωνιακό πλαίσιο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, η σχέση που έχει αναπτύξει το ποιητικό υποκείμενο με το ποδήλατο, όπως την προσλαμβάνετε στο Κείμενο 3; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Πρόκειται να συμμετάσχετε με ομιλία 300-350 λέξεων σε συζήτηση που γίνεται στο πνευματικό κέντρο του Δήμου σας για την τεχνολογία και τις εφαρμογές της σε μια εποχή έκπτωσης της ποιότητας ζωής. Έχοντας διαβάσει τα Κείμενα 1 και 2 και με την ιδιότητά σας ως μαθητή/μαθήτριας της Γ' Λυκείου, αποφασίζετε στην ομιλία σας να εκθέσετε τις απόψεις σας σχετικά με την αναγκαιότητα και τις προϋποθέσεις χρήσης εναλλακτικών μέσων μεταφοράς στην καθημερινή ζωή.

Μονάδες 30

Κριτήριο αξιολόγησης 4

Κείμενο 1

Το κείμενο που ακολουθεί δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο Τύπο με αφορμή την έκθεση με τίτλο «Με αντίδοτο το ευφυές χιούμορ», η οποία ήταν αφιερωμένη στο έργο του γελοιογράφου Αρκά.

Το γέλιο, θεραπεία ενάντια στις κρίσεις

Η δουλειά του Αρκά, που με συνέπεια, οξυδέρκεια και καυστικό χιούμορ γελοιογραφεί την ελληνική καθημερινότητα των τελευταίων 40 χρόνων, έχει υπάρξει σημείο αναφοράς για πολλούς από εμάς. Οι ήρωες και κυρίως οι αντι-ήρωές του κυκλοφορούν ανάμεσά μας ήδη από το 1980, όταν ο δημιουργός τους άρχισε να δημοσιεύει κόμικς στο περιοδικό «Βαβέλ». Ο ίδιος ο Αρκάς (που υπογράφει πάντα τα έργα του με αυτό το ψευδώνυμο) ποτέ δεν εμφανίζεται ως πρόσωπο στο κοινό. Προτιμά να βρίσκεται παντού και πουθενά, ακούγοντας τις συζητήσεις μας και διαβάζοντας την ίδια στιγμή το υποσυνείδητό μας. Έτσι καταφέρνει να μας ξαφνιάζει, να μας θυμώνει, να μας συγκινεί, να μας ταραξεί· εντέλει να μας θεραπεύει μέσω του γέλιου. Γι' αυτόν το λόγο, η έκθεση που του αφιερώνει στους 26^{ους} Πλόες του το Ίδρυμα Πέτρου και Μαρίκας Κυδωνιέως με τίτλο «Με αντίδοτο το ευφυές χιούμορ» λειτουργεί ως «φάρμακο» γι' αυτό το δύσκολο καλοκαίρι.

Αντέχουμε το χιούμορ και μπορούμε ακόμη να γελάμε, ρωτάμε την ιστορικό τέχνης και θεωρίας του πολιτισμού Αθηνά Σχινά, επιμελήτρια της έκθεσης, και στενή συνεργάτιδα του σκιτσογράφου, που δεν δίστασε να συμπεριλάβει μεταξύ των έργων την πιο πρόσφατη σειρά γελοιογραφιών του Αρκά με θέμα την πανδημία. «Το χιούμορ δεν είναι